

Pe când primul credit garantat cu crypto-monedă în România?

În pofida avertismentelor repetate ale BNR și ale Autorității Bancare Europene privind volatilitatea deosebită și gradul de risc ridicat asociat crypto-monedelor, investitorii sunt în continuare entuziasmați de potențialele câștiguri, iar antreprenorii absorb acest interes printr-o oferta virtual nelimitată de soluții și aplicații. În timp ce autoritățile pașesc ezitant și formalist în spectrul de reglementare centralizată a crypto-monedelor, analizele de piață prevăd o creștere consistentă în adoptarea acestor instrumente în perioada 2021-2026.

În acest context, se vehiculează deja în piață posibilitatea utilizării lor ca instrumente de garanție (soluție oferită deja de platforma Binance). Raționamentul e simplu: crypto-monedele, ca și monedele fiduciare (bancnotele obișnuite), sunt mijloace de schimb. O creștere a utilizării crypto-monedelor ca mijloc de schimb implică o scădere a utilizării monedelor fiduciare în același scop, iar dacă ipotecile asupra conturilor bancare sunt instrumente de garanție general acceptate, constituirea de garanții asupra portofelelor digitale în care sunt stocate crypto-monedele pare un următor pas logic. În special, din perspectiva faptului că furnizorii de portofele digitale sunt printre puținele entități deja reglementate ce acționează pe piața crypto-activelor (termen mai larg, ce include atât crypto-monedele, cât și alte active ce utilizează tehnologia blockchain (sau alte tehnologii similare) și au o componentă investițională predominantă, nefiind utilizate neapărat ca mijloace de schimb).

Pot fi folosite crypto-monedele ca instrumente de garanție?

Răspunsul scurt e „da”. Orice lucru, corporal sau incorporeal, ce constituie obiectul unui drept patrimonial este un bun și orice bun mobil poate face obiectul unei ipoteci mobiliare. Crypto-monedele sunt definite ca o reprezentare digitală a valorii care nu este emisă sau garantată de o bancă centrală sau de o autoritate publică, nu este în mod obligatoriu legată de o monedă instituită legal și nu deține statutul legal de monedă sau de bani, dar este acceptată de către persoane fizice sau juridice ca mijloc de schimb și poate fi transferată, stocată și tranzacționată electronic. Nu par a exista dubii, crypto-monedele constituie obiectul unui drept patrimonial, fiind astfel bunuri mobile incorporeale. O a doua condiție pentru existența validă a unei ipoteci mobiliare este descrierea suficient de precisă a bunului grevat. Majoritatea portofelelor digitale ce stochează crypto-monedele pot fi identificate similar conturilor bancare, astfel încât nici descrierea suficientă nu pune probleme.

Deci, la nivel abstract, în România este posibilă constituirea unei garanții având ca obiect crypto-monedele. Lipsa oricărui precedent poate îngreuna însă procesul la nivel practic, în special datorită atitudinii precaute adoptate implicit de instituțiile publice în fața necunoscutului.

De ce ar fi atractivă o garanție având ca obiect crypto-monedele?

Investitorii sunt tot mai interesați de crypto-monedă și de un acces cât mai facil, fara costuri ridicate, la credite acordate de fintech-uri, iar o astfel de garanție poate rezolva problema necesității de fonduri în moneda fiduciara pentru investitorii care, mizând pe o creștere accelerata a crypto-monedelor, nu vor sa le schimbe în monede fiduciare. În plus, tendința la nivel european nu mai este de respingere completa a crypto-activelor, ci de reglementare a pieței lor, pentru a oferi protecție participanților ce nu acționează în calitate de profesioniști.

Ce probleme implica utilizarea crypto-monedelor ca instrumente de garanție și care ar fi soluțiile?

Potențialele dificultăți au doua surse: (i) volatilitatea crypto-monedelor și (ii) cadrul legislativ ce nu a fost proiectat pentru o astfel de garanție flexibilă.

Volatilitatea implica un risc de scadere brusca a valorii garanției. Acesta poate fi însă diminuat prin supra-garantare. În plus, în ipoteza unei garanții accesorii unei linii de credit *revolving*, valoarea liniei de credit ar putea fi ajustata la intervale regulate de timp în funcție de valoarea crypto-monedelor care garantează obligațiile de plata a creditului.

Tot volatilitatea face necesara posibilitatea lichidării rapide a garanției. Însa, procedurile de executare silita din România sunt inadecvate pentru acest tip de instrumente. În principal, nu permit vânzarea rapida a crypto-monedelor utilizate ca instrumente de garanție, sporind astfel riscul nesatisfacerii creanței creditorului în ipoteza unei scaderi bruște a valorii crypto-monedelor.

În aceasta zona, ar fi nevoie de o reforma a cadrului legislativ care sa permita proceduri rapide de executare silita, adaptate bunurilor puternic volatile, pastrându-se totuși protecții legale adecvate pentru debitorii obligației. Însa, cum bine știm, legiuitorul nu raspunde de obicei nevoilor pieței aflate într-o faza incipienta, ci doar în momentul apariției concrete a unor astfel de operațiuni. Așadar, cum se întâmpla adesea, pionierii unei idei trebuie sa își asume anumite riscuri.

Deopotriva, legislația consumatorilor este, deocamdata, crypto-alergica, întrucât impune un cadru rigid de informare, timp de reflecție, raportare și drepturi ale consumatorilor. O potențiala soluție ar fi adoptarea unui cadru legislativ care ofera protecție consumatorilor în ceea ce privește operațiunile cu crypto-active (riscurile inerente fiind de necontestat).

Concluzie

În concluzie, constituirea de ipotecă asupra crypto-monedelor pentru garantarea diverselor obligații este juridic posibila. Cu o serie de masuri legislative bine ținute în acest sens, o astfel de operațiune ar putea beneficia și de protecția necesara pentru a încuraja entitățile românești sa o adopte. E de așteptat ca primii pași în lansarea unui astfel de model sa vina din rândul companiilor de tip fintech, însă ramâne de vazut la ce moment va fi considerat ca avantajele în plan comercial ar putea depăși riscurile.

Articol scris de: [Veronica Das Alexeev](#) (senior attorney at law) și [Silviu Lazar](#) (attorney at law), avocați specializați în financiar-bancar și piața de capital în cadrul *Schoenherr și Asociații SCA*